

KULTURA I DZIEDZICTWO NARODOWE

XI. KULTURA I DZIEDZICTWO NARODOWE

➤ SAMORZĄDOWE INSTYTUCJE KULTURY FINANSOWANE PRZEZ MIASTO ŻYRARDÓW

L.p.	Nazwa instytucji	Wysokość dotacji podmiotowej			
		ROK 2018		ROK 2019	
1.	Centrum Kultury w Żyrardowie	3 000 000,00		2 750 000,00	
2.	Muzeum Lniarstwa im. F. de Girarda w Żyrardowie	650 000,00		650 000,00	
3.	Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Żyrardowie ¹	dotacja z budżetu Miasta	dotacja z budżetu Powiatu	dotacja z budżetu Miasta	dotacja z budżetu Powiatu
		1 400 000,00	50 000,00	1 400 000,00	50 000,00

¹ Z dniem 1 października 2015 r. na mocy porozumienia podpisanego pomiędzy Powiatem Żyrardowskim, a Miastem Żyrardów w sprawie powierzenia Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Pawła Hulki-Laskowskiego w Żyrardowie zadań powiatowej biblioteki publicznej dla Powiatu Żyrardowskiego - MPBP pełni funkcję Biblioteki powiatowej.

1. CENTRUM KULTURY W ŻYRARDOWIE

Centrum Kultury w Żyrardowie, jako samorządowa instytucja kultury, otrzymuje coroczną dotację podmiotową od Organizatora, jakim jest Miasto Żyrardów. W roku 2019 dotacja podmiotowa na rzecz Centrum Kultury wyniosła 2 750

000 zł. Dodatkowo, Organizator przekazał dotację celową w wysokości 300 000 zł na organizację Święta Lnu.

Przychody instytucji za rok 2019 wyniosły łącznie 4 577 352, 42 zł, na co składają się dotacje podmiotowa, celo-

wa oraz przychody ze sprzedaży usług własnych (m.in.: kino Len, komercyjne wydarzenia artystyczne, zajęcia stałe, reklama, usługi hotelarskie, obsługa wydarzeń oraz przychody z najmu i dzierżawy, wynoszące 1 443 419,86 zł).

➤ WAŻNIEJSZE WYDARZENIA ORGANIZOWANE W 2019 ROKU W CENTRUM KULTURY W ŻYRARDOWIE ORAZ RESURSIE, W TYM PRZEDSIĘWZIĘCIA WSPÓŁORGANIZOWANE Z URZĘDEM MIASTA ŻYRARDOWA:

Wydarzenie	Liczba widzów
Cykl 16 spotkań z poezją w ramach Żyrardowskich Wieczorów Literackich:	
• 6 poetyckich Wieczorów Podwójnych z Turniejami Dwóch Wierszy,	
• Walentynkowy Turniej Jednego Wiersza o Miłości,	250
• XIX Światowy Dzień Poezji w Żyrardowie,	
• 2 spotkania poetyckie z okazji świąt - Wielkanocnych i Bożego Narodzenia,	

- Korespondencyjny Konkurs Poetycki „Pierwsze Wiersze” dla uczniów Szkół Podstawowych
- Lipcowe Warsztaty Literackie w Żyrardowie,
- Letnie Warsztaty Literackie,
- XII Festiwal Poezji w Żyrardowie,

Bal Mistrzów Sportu – Resursa	150
Koncert Jazz w Centrum Kultury – Jagodziński Trio & Wilczyńska	300
Koncert z okazji Dnia Babci „Maciej Kłociński z zespołem” – Resursa	160
Koncert „Dzień Kobiet z Żyrardowską Orkiestrą Uliczną”	450
Koncert Trzech Bardów	300
Międzynarodowy Dzień Jazzu:	
• Porozmawiajmy o kulturze (debata)	150
• Koncerty: Chyliński Trio oraz Aleksandra Błachno Quartet	
„Urodziny Stanisława Moniuszki” koncert we współpracy z Państwową Szkołą Muzyczną I i II st. im. I. J. Paderewskiego w Żyrardowie	150
„Majówka ze Sławomirem” – dwudniowa impreza masowa, koncerty Francis Tuan, Teren C, Postman, Don Vasył, Boys, Sławomir, strefa rozrywki (wesołe miasteczko), strefa handlowo-wystawiennicza.	7 000
Potańcówka w Parku Seniora z zespołem „Tetryk Band”	100
„Wesele Boryny” – inscenizacja zespołu ludowego w ramach Nocy Muzeów	400
„Gra w zabijanego” (spektakl dla stowarzyszeń pozarządowych zrzeszających seniorów)	50
„Eleni” – koncert z okazji Dnia Matki	450
Wernisaż fotografii Michała Gałęzowskiego pt. „Impresje”	150
Koncert „Psalterz Polski” – projekt Grzegorza Rogali	150
„Święto Lnu” – dwudniowa impreza masowa na placu Jana Pawła II (parada miejska, zlot foodtrucków, strefa relaksu, strefa atrakcji dla dzieci, spotkanie autorskie z Jarosławem Kretem, koncerty: Masecki - Młynarski JazzBand, Trzecia Połowa, Żyrardowska Orkiestra Uliczna, Kapela Ze Wsi Warszawa, Ania Dąbrowska, Kombii)	6 000
Cykl niedzielnych spotkań na Placu Jana Pawła II „Śniadanie na trawie”	200
„Ale Perły z lamusa” – pchli targ”	300
„Ale Wkoło jest wesoło” – dni otwarte CK	50
„Ale Gala” – wydarzenie stylizowane na galę oscarową wraz koncertem	150
Cykl letnich koncertów w Parku Seniora (Cztery Kiery, orkiestra Gedeon Richter)	2 500
8 edycja Festiwalu Śpiewających Siatek	150
Głodni Kultury – happening na placu Jana Pawła II	300
Gala „Ale Groza” – spotkanie autorskie	80
Europejskie Dni Dziedzictwa oraz Piknik Dobroczynności NGO oraz Ekologiczny na Bielniku	500

Plenerowe kino letnie – cykl wieczornych seansów na placu Jana Pawła II	2 000
Banana Perwers – spektakl (Resursa)	130
Spektakl „Chcesz się bawić Zadzwoń”	400
Spektakl „Nina”	400
„Ale Afryka” – koncert grupy Comparsa	150
I Festiwal Piosenki Autorskiej „Łagodnie i Zielono Mi”	200
Waldemar Malicki – koncert	440
Warsztaty Mikołajkowe dla dzieci	400

PROJEKT „ZAPROŚ NAS DO SIEBIE”

Centrum Kultury w Żyrardowie brało udział w programie szkoleniowym „Zaproś nas do siebie”, organizowanym

przez Narodowe Centrum Kultury, którego celem było przygotowanie na zmiany w ofercie programowej, funkcjonowaniu

instytucji oraz odbycie wizyt studyjnych w innych, dobrze prosperujących instytucjach kultury na terenie całego kraju.

W 2019 r. odbył się cykl autorskich wydarzeń zatytułowanych „Ale”. Dzięki między innymi takim działaniom jak

Ale Gala, Ale Groza, Ale Perły z lamusa Centrum Kultury miało okazję promować działalność kulturalną, zwiększać

szając liczbę odbiorców wydarzeń o dodatkową grupę, stanowiącą w tym roku blisko 1000 osób.

Centrum Kultury w Żyrardowie posiadało w 2019 roku w swojej ofercie zajęć stałych różnorodne formy wspierania

rozwoju, kierowane do dzieci, młodzieży oraz dorosłych. Planując dodatkowe zajęcia artystyczno-sportowe Centrum

Kultury w Żyrardowie poszerzyło ofertę zajęć stałych w 2019 r., zwiększając liczbę uczestników o ponad 1/3.

ZAJĘCIA STAŁE DLA DZIECI, MŁODZIEŻY I DOROSŁYCH

Rodzaj zajęć stałych	Liczba uczestników	Liczba zajęć
Zajęcia plastyczne dla dzieci	10	43
Zajęcia wokalne dla dzieci (Studio Piosenki)	30	14
Żurek – Żyrardowskie Utalentowane Rękodzielniczeki Kulturalne	20	47
Mash Art – zajęcia z baleru dla dzieci i młodzieży	10	98
Zajęcia fitness – Kulturalna siłka	10	82
Yoga dla dorosłych	10	91
Salsa solo	20	35
Salsa dla par	14	35

Ceramika dla dzieci i młodzieży	6	54
Zajęcia teatralne z toczkiem i humorem	6	49
Pe_Rock_Studio – nauka gry na gitarze	1	83
Taniec towarzyski	10	2
Dziergadło – zajęcie rękodzielnicze	5	10
Rytmika dla dzieci	5	10
Comparsa – otwarte zajęcia bębniarskie dla dzieci	20	49
Żyrardów pod lupą – zajęcia dla młodzieży	10	2
Potrzeba baśni – zajęcia teatralne	10	14
Pora na konstruktora	10	14
Ceramika dla dorosłych	10	21

Oprócz stałego wsparcia sprzętowego oraz w zakresie obsługi wydarzeń organizowanych przez liczne miejskie placówki, instytucje oraz organizacje pozarządowe, Centrum Kultury w Żyrardowie udostępniało na stałe powierzchnie stowarzyszeniom zrzeszającym seniorów.

STOWARZYSZENIA DZIAŁAJĄCE PRZY CENTRUM KULTURY W ŻYRARDOWIE

Stowarzyszenie	Liczba spotkań
Żyrardowianka	6
Klub Złotego Wieku	50
Chór Lira	56
Chór Echo	73
Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Żyrardowie	8

Stowarzyszenia senioralne, posiadające łącznie 250 członków, korzystały z przestrzeni Centrum Kultury oraz Resursy w 2019 r. blisko 200 razy.

Centrum Kultury wspierało również amatorskie zespoły, umożliwiając im rozwój artystyczny. Instytucja udostępniała nieodpłatnie sale i sprzęt nagłośnieniowy zespołom muzycznym.

ZESPOŁY MUZYCZNE DZIAŁAJĄCE PRZY CENTRUM KULTURY W ŻYRARDOWIE

Nazwa zespołu	Liczba członków zespołu
Positive Reggae Rockers	11
Trzecia Połowa	6
Adrian Greguła	4

ŻYRARDOWSKA POEZJA

Centrum Kultury w Żyrardowie wspierało działalność Żyrardowskich Wie-

czorów Literackich. W 2019 r. zostały zorganizowane wydarzenia literackie,

gromadzące łącznie około 250 uczestników.

TEATR

W 2019 r. Centrum Kultury w Żyrardowie po raz kolejny wzięło udział w projekcie Teatr Polska.

Projekt ten ma na celu ułatwienie dostępu mieszkańcom do spektakli teatru instytucjonalnego.

Zaprezentowane przedstawienia zostały dofinansowane ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. W tym roku Centrum Kultury gościło dwa przedstawienia.

W Partnerstwie z Towarzystwem Sztuki

Teatralnej zorganizowane zostały warsztaty mistrzowskie dla instruktorów teatralnych z całego kraju, zwieńczone spektaklem największego niezależnego teatru Pijana Sypialnia.

RESURSA

Centrum Kultury w Żyrardowie pełni funkcję operatora Resursy. Pomieszczenia budynku służyły sesjom Rady Miasta, posiedzeniom komisji, konferencjom oraz debatom społecznym. Instytucja organizowała również liczne wydarzenia

kulturalne, m.in. Festiwal Śpiewających Siątek, Festiwal Piosenki Autorskiej „Łagodnie i Zielono Mi”, Wieczory Żartu. Galeria Resursa, organizując cyklicznie wystawy i wernisaże, eksponowała prace wielu artystów. W roku 2019 byli to

m.in. Kamil Banaszek oraz Maja Wrońska. W Galerii Resursa odbyło się także podsumowanie X edycji Ogólnopolskiego Konkursu Satyrycznego „Manufaktura Satyry”, którego organizatorem jest Miasto Żyrardów.

KINO LEN

Działające przy Centrum Kultury Kino Len wyemitowało w 2019 r. ponad tysiąc seansów filmowych, z czego w każdym miesiącu odbywała się co najmniej jedna premiera kinowa.

Repertuar Kina Len poszerzony został o cykl Poranków dla dzieci. Niezmiennie Centrum Kultury brało udział w orga-

nizowaniu cyklu edukacyjnego Nowe Horyzonty Sztuki Filmowej. Dzięki niemu uczniowie żyrardowskich szkół mieli możliwość obejrzenia ciekawych filmów, a następnie pracowania na obejrzanym materiale podczas zajęć dydaktycznych. Tradycyjnie, w sezonie letnim, Centrum Kultury zorganizowało plenerowe kino let-

nie. Na Placu Jana Pawła II, w 2019 r. odbyło się 6 seansów plenerowych.

W kasie Centrum Kultury w Żyrardowie honorowane są Żyrardowska Karta Dużej Rodziny i Żyrardowska Karta Seniora. Ze zniżek, do jakich upoważniają karty, skorzystało w ubiegłym roku ponad 6 000 widzów.

TVŻ – TELEWIZJA ŻYRARDOWSKA

Od początku 2019 roku Centrum Kultury, w ramach bieżącej działalności, samodzielnie produkuje cotygodniowe odcinki

telewizji samorządowej, emitowane za pośrednictwem sieci kablowej ISKO oraz internetowych portali Facebook i YouTu-

be. Zmieniona została szata graficzna TVŻ, a także skład zespołu redagującego program.

2. MIEJSKA I POWIATOWA BIBLIOTEKA PUBLICZNA W ŻYRARDOWIE

Na mocy podpisanego w 2015 roku porozumienia pomiędzy Powiatem Żyrardowskim a Miastem Żyrardów w sprawie powierzenia Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Pawła Hulki – Laskowskiego w Żyrardowie zadań powiatowej biblioteki publicznej dla Powiatu Żyrardowskiego – MPBP pełni funkcję biblioteki powiatowej. Z tego tytułu nadzorem instrukcyjno-metodycznym objęto 15 placówek, w tym 5 bibliotek głównych i 10 filii (w tym nową placówkę dla dzieci i młodzieży). Realizacja zadań odbywała się w trakcie wyjazdów do

bibliotek gminnych, w siedzibie MPBP w Żyrardowie oraz w trakcie spotkań i szkoleń zorganizowanych przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną w Warszawie – Główną Bibliotekę Województwa Mazowieckiego.

bibliotek gminnych, w siedzibie MPBP w Żyrardowie oraz w trakcie spotkań i szkoleń zorganizowanych przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną w Warszawie – Główną Bibliotekę Województwa Mazowieckiego.

STRUKTURA MIEJSKIEJ I POWIATOWEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ W ŻYRARDOWIE (STAN NA DZIEŃ 31.12.2019 R.)

Placówka	Adres	Zakres oferty
Centrala	ul. Mostowa 1	- Wypożyczalnia dla dorosłych - Czytelnia tradycyjna i internetowa
Filia Nr 2	ul. O. Wittenberga 3	- Wypożyczalnia - Czytelnia internetowa
Filia Nr 3	ul. S. Moniuszki 13	- Wypożyczalnia - Czytelnia internetowa
Filia Nr 6	ul. J. Kilińskiego 9	- Wypożyczalnia - Czytelnia internetowa
Filia Nr 7 dla dzieci i młodzieży Biblioteka Fabryczna (funkcjonowanie od 3.06.2019 r.)	ul. 1 Maja 52	- Wypożyczalnia dla dzieci i młodzieży - Czytelnia internetowa

3 czerwca 2019 r. uruchomiono Filię Nr 7 dla dzieci i młodzieży w lokalu przy ul. 1 Maja 52. Lokal został wyremontowany

w ramach szerszego projektu pn. „Zintegrowany projekt rewitalizacji centrum osady fabrycznej, służący aktywizacji

społecznej i gospodarczej”, z udziałem środków unijnych.

	ROK 2018	ROK 2019
Liczba zarejestrowanych czytelników	6 724	6 792
Liczba wypożyczeń	115 009	123 044
Liczba zakupionych materiałów bibliotecznych (w roku 2018), w tym:	3337	2927
książki	2853	2355
audiobooki	189	187
filmy	188	217
gry planszowe	25	117
pozostałe (muzyka)	82	51
Łączny koszt zakupionych materiałów bibliotecznych:	82 815,14 zł	84 034,15 zł
Pozyskane środki zewnętrzne ogółem, w tym:	39 000,00 zł	20 000,00 zł
Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa (na zakup nowości wydawniczych)	39 000,00 zł	20 000,00 zł

Działania z zakresu promocji i popularyzacji czytelnictwa w 2019 roku:	Liczba uczestników
„Pociąg do książek” – warsztaty dla przedszkolaków	356
„Mikrofestyn – Podróże z książką” oraz gra miejska „Odczytany Żyrardów”	100
„Kuby Guzika niesamowite przygody w Polsce”	46
„Narodowe Czytanie”	200
Powiatowy Międzyszkolny Turniej Gier Planszowych „Brzdęk” (w ramach akcji Noc Bibliotek 2019)	30
Urodziny Pluszowego Misia oraz spotkanie z pisarzem dla dzieci, Wiesławem Drabikiem (spotkanie w MP nr 9 w Żyrardowie)	100
Mikołajkowa loteria fantowa	50

3. MUZEUM LNIARSTWA IM. FILIPA DE GIRARDA W ŻYRARDOWIE

Muzeum Lniarstwa im. Filipa de Girarda w Żyrardowie funkcjonuje od 2014 roku jako samorządowa instytucja kultury działająca pod bezpośrednim nadzorem

Prezydenta Miasta Żyrardowa. Placówka prowadzi działalność historyczną oraz kulturalno-edukacyjną z zakresu szerego pojmowanego włókiennictwa, ze

szczególnym uwzględnieniem dziejów przemysłu lniarskiego w Polsce i Europie, a także historii Miasta Żyrardowa.

Liczba osób, które odwiedziły placówkę w roku 2019

17 568

WYSTAWY:

- „Żyrardów. Miasto Inem tkane”
- „Tkane sita”
- „Nić łącząca przeszłość z teraźniejszością”
- „Wysnute nici”
- „Wykończone tkaniny”
- „Ostatnia zmiana”

OFERTA EDUKACYJNA:

- „Nieznane oblicze fabryki lnu” – quest po Muzeum Lniarstwa w Żyrardowie
- „Z pamiętnika żyrardowskiego robotnika” – audio wspomnienia byłych pracowników Zakładów Lniarskich w Żyrardowie oraz wydanie książki wspomnieniowej.

WARSZTATY:

- „Być jak... mistrz”
- „Lniane kreacje”
- „Industrialna Fabryka Talentów”
- warsztaty rękodzielnicze
- warsztaty z sitodruku

INDUSTRIALNA ZAGRODA

Najważniejsze projekty i wydarzenia zrealizowane w roku 2019	Liczba uczestników
Europejska Noc Muzeów	300
II Żyrardowskie Spotkanie Modelarzy Kolejowych	1 200
Bielnik po robocie – ogród społeczny (od maja do sierpnia)	2 200
Święto Lnu – atrakcje dostępne w Muzeum Lniarstwa	500
Cykl warsztatów „Industrialna Fabryka Talentów”	564
Cykl warsztatów „Być jak... mistrz”	533
Cykl warsztatów „Lniane kreacje” wraz z pokazem mody	170
Chmiel Fest – Industrialny Festiwal Browarnictwa w Żyrardowie	2 300
Inscenizacja historyczna Strajk Szpularek	450
Fabryka Świętego Mikołaja – Jarmark Bożonarodzeniowy w Żyrardowie	4 000

Pozyskane środki zewnętrzne	Kwota
Pozyskane środki zewnętrzne ogółem, w tym:	138 500,00 zł
Program Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego – wspieranie działań muzealnych – dofinansowanie projektu pt. „Wykończone tkaniny, wystawa dedykowana procesowi technologicznemu wykańczania tkanin w Zakładach Lniarskich w Żyrardowie	85 000,00 zł
Program Patriotyzm Jutra realizowany przez Muzeum Historii Polski – dofinansowanie projektu pt. „Lniane kreacje – warsztaty z projektowania i szycia wyrobów lnianych nawiązujące do XIX-wiecznej tradycji przemysłowego Żyrardowa”	20 000,00 zł
Program Patriotyzm Jutra realizowany przez Muzeum Historii Polski – dofinansowanie projektu pt. „Z pamiętnika żyrardowskiego robotnika – projekt wystawienniczo-wspomnieniowy upamiętniający dawnych pracowników Zakładów Lniarskich w Żyrardowie”	33 500,00 zł

Nagrody	Kwota
konkurs Mazowieckie Zdarzenia Muzealne WIERZBA, II miejsce w kategorii „Najciekawsza wystawa zaprezentowana przez mniejsze muzea” za wystawę pn. „wySNUTE nici”	9 000,00 zł

**Wydarzenia organizowane w 2019 roku przez Urząd Miasta Żyrardowa,
przy współpracy z miejskimi instytucjami**

Orszak Trzech Króli

Świąteczny koncert Alicji Majewskiej i Włodzimierza Korcza (kościół MBP)

Obchody Narodowego Dnia Żołnierzy Wyklętych

Bieg Tropem Wilczym z okazji Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych

Jubileusz 10-lecia funkcjonowania Kompleksu Sportowo-Rekreacyjnego AQUA

Gala Boksu Babilon VII

Dzień Kobiet z Żyrardowską Orkiestrą Uliczną

„Żyrardowskie siłaczki” – recital OLENY, konferencja, debata, projekcja filmu „Siłaczki”

Festiwal Frankofonia

Droga Krzyżowa

Wielkanocna Zagroda

II Rodzinny Rajd Rowerowy

Obchody 15. rocznicy przystąpienia Polski do Unii Europejskiej

Obchody Dnia Flagi Rzeczypospolitej Polskiej

Obchody Święta Konstytucji 3 Maja

Koncert Dawida Podsiadło

Obchody 30. rocznicy pierwszych wolnych wyborów w Polsce

Dzień Dziecka na Eko-Parku

Otwarcie Klubu Seniora

Potańcówka i piknik w Klubie Seniora

Uroczyste oddanie do użytku Biblioteki Fabrycznej oraz zrewitalizowanego Skweru inż. W. Szrednickiego

Potańcówka z Bonanzą (Skwer inż. W. Szrednickiego)

Prezentacja spektaklu „Żywot Józefa”

Święto Lnu na Placu Jana Pawła II

Otwarcie sezonu nad Zalewem Żyrardowskim

Festiwal Kolorów nad Zalewem Żyrardowskim

Festiwal Baniek Mydlanych na Eko-Parku

Obchody rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego

Miejskie obchody Święta Wojska Polskiego

Koncert plenerowy Kamili Malik na Palcu Jana Pawła II

Koncerty w Parku Seniora

- Gedeon Richter
- Tetryk Band
- Stanisław Wasilewski

Festiwal Foodtrucków na Placu Jana Pawła II

Zakończenie lata nad Zalewem Żyrardowskim

Obchody rocznicy wybuchu II wojny światowej

Narodowe Czytanie

Koncert Orkiestry Reprezentacyjnej Wojska Polskiego

Festiwal Food Trucków – zakończenie sezonu

Narodowy Dzień Sportu nad Zalewem Żyrardowskim

Weekend na Bielniku (Europejskie Dni Dziedzictwa)

10. edycja Ogólnopolskiego Konkursu Rysunku Satyrycznego „Manufaktura Satyry”

Dzień Zwierzaka

Forum Inicjatyw Społecznych

Koncert „Mazowsze dla Niepodległej”

Miejskie obchody Narodowego Święta Niepodległości

Mikołajki

Wielka Gala Sportów Walki

Wigilia miejska

Powitanie Nowego Roku

